

at det ærede Medlems Meningsfæller har Flertal i en Række af Landets Kommuner, ikke mindst de store, har de jo al mulig Adgang til at rette paa det Forhold, hvis det virkelig skulde være saa, som det ærede Medlem paastaar, at Sammensætningen ikke er betryggende. Jeg tror ikke, at det ærede Medlem har Ret deri, men det er en anden Side af Sagen. I mine Øjne staar det saaledes, at den Sammensætning, som Svendeprovekommissionerne har nu, er meget fyldestgørende. Noget andet er, at alt for faa Lærlinge benytter sig af Lejligheden til at aflægge Svendeprove. Det er et Forhold, vi i Rigsdagen maaske kan gøre noget for, og det forekommer mig ogsaa, at der i denne Lov, saaledes som den nu er formet, er Bestemmelser, der peger i Retning af at anmere Lærlingene til at aflægge Prøve for den offentlige Kommission.

Jeg er egentlig ikke enig med det ærede 8de Medlem for 2den Kreds (Lange), naar han gennem sit særlige Ændringsforslag — som jeg straks bemærker, at jeg ikke kan stemme for og ikke kan tilraade mine Meningsfæller at stemme for — vil have indført en Bestemmelse om, at der ikke maa træffes kollektive Aftaler vedrørende Lærlingeforhold. Det har paa en Maade min Sympati. Jeg mener, at to Parter, Svende og Mestre, kan træffe Overenskomst om mange Ting vedrørende deres egne Forhold, men de bør egentlig ikke kunne træffe Overenskomst om Forhold, der vedrører en tredje Part, nemlig Lærlingene. Jeg maa ogsaa i denne Forbindelse sige, at vi er jo i Færd med paa saa mange Omraader at træffe kollektive Overenskomster, at jeg meget godt kunde tænke mig, at Samfundet en skønne Dag rejste sig i sin Vælde og sprængte disse Overenskomster med den gode Motivering, at Samfundet maa have Ret til at aande, og aande frit, og ikke kan være bundet af alle disse Overenskomster, der træffes mellem forskellige Parter, og som i Regelen har rent egoistiske Formaal.

Peder Hedebøl: Naar den ærede Ordfører (Johannes Jensen) i sin Omtale af Læreprøvenævnene vilde understrege den nuværende Tilstands Fortræffelighed, synes jeg, at han i sin Begrundelse deraf i høj Grad drog politiske Momenter frem, idet han talte om Byraadenes Sammensætning det ene og det andet Sted og den Betryggelse, som deri kunde ligge. Jeg vil gerne pege paa, at det politiske Moment i denne Forbindelse synes mig at

være ganske underordnet, ja, ganske uden Betydning. Det er det faglige Moment, det her kommer an paa, og som vi har ønsket skulde have Udtryk deri, at der ogsaa blev Arbejderrepræsentanter valgt til disse Nævn, og at det blev fæstet i Loven, at saa skulde det være.

Det ærede Medlem henviste til, at Arbejderorganisationerne, som han sagde, aldrig havde krævet en kortere Læretid under faglige Forhandlinger. Det er muligt, at det ærede Medlem har Ret deri, det er jo Forhold, der ikke ofte er fremme til faglig Forhandling mellem Arbejder- og Arbejdsgiverorganisationer. Forholdet er nemlig det, hvad det ærede Medlem sikkert maa være bekendt med, at naar der fra Arbejderorganisationers Side drages Lærlingspørgsmaal ind i disse Forhandlinger, henviser Arbejdsgiverne uvægerlig til, at det kan man ikke drøfte her, det ligger udenfor Organisationernes Omraade, det er en Samfundssag, en Sag, der er ordnet ved Lov, og den maa man i denne Forbindelse lade ligge. Paa den anden Side hører vi altsaa nu i denne Forhandling fra det ærede Medlems Side, og det har været fremme før, at man, naar Lærlingspørgsmaalet kommer til Forhandling paa Rigsdagen, vender det om og siger: Ja, men det og det Punkt bør man ikke lovgive om, det bør henvises til Forhandling mellem Organisationerne. Paa den Maade har der fra 1889 til dette Øjeblik kunnet gaa en Svikmølle, som har gjort, at det praktiske Resultat af Lærlingeforholdet er forsumpet og ikke reformeret fra nogen Side, hverken den faglige eller den lovgivende. Derfor vil vi gerne ved denne Lejlighed, hvor Loven revideres, have nogle Punkter ind, som kan bringe Liv i dette Forhold og gøre, at man her virkelig kommer ind i en Udvikling.

Det ærede Medlem mente heller ikke, det var praktisk, at Arbejds- og Fabriktilsynet havde med denne Lovs Overholdelse at gøre. Han fremkom med nogle beklagende Udtalelser om den lille Mand, til hvem der i Forvejen kom 5—6 Repræsentanter fra det offentliges Side for at paase, at han havde sine Ting i Orden. Men netop ud fra den Betragtning synes jeg, det ærede Medlem burde støtte vore Forslag paa dette Punkt, thi efter dem kommer der een færre. Fabrikinspektøren kommer i Forvejen og skal overvaage visse Ting ogsaa vedrørende Lærlingene, hvorfor saa ikke ogsaa lade ham have det øvrige, som angaar Lærlingene, at overvaage? Der